

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-242

18.3.2024

Fremtind Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Unntak for gjenstander som er ført inn til Norge i strid med gjeldende tollregler – kulanseutbetaling – krav om forsinkelsesrenter og erstatning av sakskostnader.

Sikredes bolig ble totalskadet i en brann, og sikrede rettet i den forbindelse krav om erstatning under innboforsikringen. Foretaket avslo å dekke en MacBook og en TV og viste til at disse gjenstandene var unntatt etter vilkårene, da de var ført inn i landet uten at gjenstandene var tolldeklarerert. Sikrede forklarte at MacBooken var gitt i gave til datteren som studerte i England, og at det ikke utløste noen tollplikt når hun reiste med denne til Norge. Videre viste sikrede til at TVen hadde en verdi på under kr 6 000 på innføringstidspunktet. Foretaket tilbød forslag til minnelig løsning, ved at foretaket utbetalte kr 28 900 for datamaskinen. Beløpet var stort nok til å også omfatte TVen. Sikrede besvarte ikke tilbudet innen fristens utløp, men foretaket utbetalte likevel erstatning. Sikrede anførte at foretaket fremdeles var ansvarlig for renter av erstatningen, og sakskostnader. Det opprinnelige avslaget var urettmessig, og foretaket var da ansvarlig for kostnadene etter det strenge profesjonsansvaret. Foretaket avviste ansvar, og anførte at det ikke var ansvarlig etter vilkårene. Erstatningen var en ren kulanseutbetaling som ikke utløste ytterligere ansvar for foretaket. Nemnda kom til at uavhengig av om det forelå et dekningsmessig forsikringstilfelle, eller om det dreide seg om en kulanseutbetaling, var erstatningen foretaket hadde utbetalt høyere enn det sikrede ville hatt krav på etter avtalen, inklusive forsinkelsesrenter og eventuell "rimelig og nødvendig" bistand i saken.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 11 250

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om forsinkelsesrenter og erstatning av sakskostnader.

Sikredes bolig ble totalskadet i en brann 24.10.22. Sikrede var skadetidspunktet omfattet av en kollektiv innboforsikring hos foretaket. Forsikringen gjaldt etter pkt. 1 for medlemmet og medlemmets ektefelle, i tillegg til:

- Samboer og andre medlemmer av den faste husstand som har felles adresse med medlemmet i Folkeregisteret (for studentmedlemmer er det ikke krav til at samboer har felles adresse i Folkeregistret).
- Barn som tilhører medlemmets husstand.
- Barn som bor borte på grunn av utdanning eller førstegangstjeneste, og ikke har meldt adresseendring til Folkeregisteret.
- Egne barn som ikke bor hos sikrede, omfattes av forsikringen inntil fylte 20 år.

(...)

Forsikringen gjelder også for yrkesaktive medlemmer med fast bostedsadresse utenfor Norden når disse midlertidig oppholder seg i Norden.

Forsikringen gjaldt ifølge pkt. 2.1:

- På medlemmets faste bosted i Norden.
- I annen bolig som bebos av sikrede innen Norden i forbindelse med yrke eller utdanning.
- I inntil 3 år for ting som midlertidig befinner seg utenfor forsikringsstedet innen Norden.
- På nytt bosted etter flytting innen Norden.
- På eksternt lager innen Norden.

I pkt. 3.1 var det gjort unntak for:

Gjenstander som er innført i strid med gjeldende toll-/avgiftsregler.

Foretaket takserte det skadede innboet til kr 164 874. Følgende to erstatningsposter ble ikke inkludert i erstatningsberegningen:

Liten flatskjerm er kastet 2 år kjøpt i utlandet kostet kr. 7.000,- kjøpt i utlandet

(...)

Barbær PC kjøpt i utlandet kr. 7.000,- ikke fortollet inn til Norge

I møte mellom foretaket, sikrede og sikredes fullmektig den 24.11.22 diskuterte partene blant annet erstatning av den aktuelle MacBook og TV. Sikredes fullmektig opplyste i en e-post 29.11.22:

Når det gjelder laptop og TV var det avklarende med vilkårshenvisningen. Jeg vet ikke om dere fikk det med dere, men datteren studerer altså medisin i England; laptopen er ikke "innført" til Norge, den er hennes konstante arbeidsredskap i studiet som hun har med seg inn og ut av landet. Dessuten viser det seg at familien har reist mer eller mindre samlet (billetter foreligger) slik at familien som sådan har en fri innførselsramme på 6000 kr x 3.

Foretaket opprettholdt sitt avslag i etterfølgende e-postkorrespondanse og viste blant annet til at sikrede hadde forklart at MacBooken var kjøpt i utlandet av ham, og deretter innført til Norge av ham. Selv om maskinen senere skulle være gitt i gave til datteren, antok foretaket at den likevel var innført til landet i strid med tollreglene, og derfor unntatt forsikringsdekning.

Foretakets utreder ba 22.3.23 blant annet om dokumentasjon på at TVen var fraktet til Norge, og kontaktinformasjon til sikredes datter. Foretaket fremsatte 18.8.23 forslag til minnelig løsning, hvilket blant annet inkluderte et oppgjør på kr 28 900 for MacBook Pro.

Sikrede besvarte ikke tilbudet innen fristens utløp. Foretaket utbetalte likevel erstatning i henhold til tilbudet.

Sikrede krever kr 11 250 i erstatning for juridisk, språklig og skrivemessig bistand og dessuten forsinkelsesrenter fra skadedato til betaling skjedde, totalt kr 2 995.

Både laptopen og TVen er oppført i foretakets takst over innboet. Foretaket kan ikke i etterkant anføre at disse gjenstandene ikke befant seg i huset, jf. kap. 4 i fal.

Foretakets avslag var urettmessig. TVen hadde på innføringstidpunktet en verdi på under kr 6 000, og var derfor under beløpet for tollplikt. Uansett utviser tolletaten en viss identifikasjonskulanse hvor verdien er rett i overkant av kr 6 000 og familiemedlemmer reiser sammen.

Sikrede har ikke bedt om et kulanseoppgjør og har hele tiden krevd erstatning i henhold til forsikringsavtalen. Foretaket har utbetalt full erstatning uten forbehold og må derfor være ansvarlig for de kostnader det urettmessige avslaget påførte sikrede.

Forsikringen dekker sikredes barn som bor borte på grunn av utdanning. MacBooken ble gitt i gave til sikredes datter som studerer i London og tilhørte således henne. Det utløser ingen tollplikt når hun tar med denne på en reise til Norge.

Forsikringsforetaket avviser ansvar. En forutsetning for at foretaket skal kunne bli ansvarlig for sikredes kostnader til juridisk bistand, er at foretaket urettmessig har avslått sikredes krav. Krav på forsinkelsesrenter forutsetter også at tapet var dekningsmessig.

Gjenstandene ble kastet uten at foretaket fikk kontrollert dem. Kvitteringene viser at gjenstandene er sendt til andre personer enn de sikrede. Sikrede har derfor ikke fremlagt tilstrekkelig dokumentasjon på skade eller eierskap.

For det tilfellet gjenstandene tilhørte sikrede, er de innført i strid med gjeldende tollregler, og derfor unntatt etter vilkårenes pkt. 3.1. Sikredes datter er ikke omfattet av forsikringsavtalen. Foretaket er derfor uten ansvar dersom gjenstandene tilhørte henne.

Foretaket fortok en ren kulanseutbetaling for å avslutte saken. Dette binder ikke foretaket utover selve utbetalingen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på forsinkelsesrenter og erstatning for sakskostnader.

Foretakets plikt til å betale renter er regulert i fal. § 8-4 første ledd, som gir sikrede rett til renter av sitt "tilgodehavende" beregnet to måneder fra melding om forsikringstilfellet. Renteplikten forutsetter etter sin ordlyd at sikrede har krav på erstatning etter vilkårene. En eventuell kulanseutbetaling vil derfor ikke utløse renteplikt for foretaket.

Spørsmålet blir da om det foreligger et forsikringstilfelle som foretaket er forpliktet til å erstatte.

Foretaket anfører at det er uten ansvar etter vilkårenes pkt. 3.1:

Gjenstander som er innført i strid med gjeldende toll-/avgiftsregler

Etter det opplyste forklarte sikrede til foretaket at det var han som hadde kjøpt og innført gjenstandene til Norge. I tråd med alminnelige bevisregler har nemndspraksis normalt lagt til grunn sikredes første forklaring, og at en senere forklaring har liten troverdighet med mindre den kan støttes av objektiv dokumentasjon, jf. eksempelvis **FinKN 2017-372**.

Sikrede har i etterkant forklart at hensikten ikke var å innføre TVen til Norge, og at det var like sannsynlig at datteren skulle ta denne med tilbake til England. Foretaket har bedt om dokumentasjon på forsendelsen av TVen. Nemnda legger til grunn at en 65" TV ikke kan sendes som ordinær bagasje på fly, og at sikrede derfor enkelt burde kunne dokumentere betaling/bestilling av spesialbagasje/frakt. Det fremstår som lite sannsynlig at man frakter en så stor TV, kun for å "teste den ut". Hvis man likevel skulle legge sikredes forklaring til grunn, antar nemnda at TVen uansett ikke vil være å anse som "reisegods" sikredes datter kunne ha innført tollfritt etter dagjeldende tollforskrift § 6-1-1 (1).

TVen ble kjøpt i underkant av én måned før brannen. Sikrede anfører at TVens verdi i perioden etter kjøpet og frem til den ble fraktet til Norge, sank til under kr 6 000. Nemnda kan ikke se noe grunnlag for at tollmyndighetene skulle legge til grunn en annen verdi enn kjøpsverdien, og heller ikke noe grunnlag for sikredes anførsel om at tollvesenet utviser et visst skjønn når flere familiemedlemmer reiser sammen.

Dette betyr at TVen skulle vært tolldeklart ved sikredes innførsel, jf. dagjeldende tollforskrift § 5-1-1 (1), hvor verdigrensen for tollfri innførsel er satt til kr 6 000. Foretaket er i så fall uten ansvar for TVen etter vilkårenes pkt. 3.1.

Foretaket har utbetalt kr 28 900 i erstatning for MacBooken. Ut ifra den fremlagte fakturaen, og dagjeldende valutakurs, legger nemnda til grunn at sikrede betalte i overkant av kr 20 000 for

maskinen. Uansett om det her foreligger et forsikringstilfelle som er omfattet av forsikringen eller det dreier seg om en kulanseutbetaling, mener nemnda den erstatningen foretaket har utbetalt er høyere enn det datteren ville hatt krav på etter avtalen, inklusive forsinkelsesrenter.

Sikrede krever også dekning for sakskostnader. Foretakets ansvar for sakskostnader er omstridt, men nemnda mener erstatningen uansett er høy nok til å inkludere eventuell "rimelig og nødvendig" bistand i saken. Nemnda kan derfor ikke se at sikredes datter har noe ytterligere krav mot foretaket.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).